

IJlst, Eegracht 43
Gem. Súdwest Fryslân (Frl.)

Een Inventariserend Archeologisch
Veldonderzoek

Steekproefrapport 2012-04/04Z

*IJlst, Eegracht 43
Gem. Súdwest Fryslân (Frl.)
Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht van fam. Van Walraven
Steekproefrapport 2012-04/04Z
ISSN 1871-269X
auteur: drs. R. Exaltus, senior archeoloog
autorisatie: dr. J. Jelsma, senior archeoloog

De Steekproef werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.2

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, april 2012

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.
De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn
&
Laan van Chartroise 174
3552 EZ Utrecht

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteekproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteekproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Locatie en administratieve gegevens	2
2. Bureauonderzoek	3
2.1 Bronnen	3
2.2 Resultaten bureauonderzoek	4
2.3 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	7
3. Veldonderzoek	8
3.1 Aanpak	8
3.2 Bodem, reliëf en archeologie	9
4. Conclusie en advies	11

Appendix I: Archeologische periodes

Appendix II: Bekende archeologische waarden

Samenvatting

In opdracht van de familie Van Walraven is door De Steekproef bv de locatie Eegracht 43 onderzocht in de oude stadskern van IJlst (Figuur 1). Het onderzoek was gericht op de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen aanleg van een insteekhaventje en de uitbouw van de bestaande woning op het plangebied.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek door middel van boringen.

In het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel is uitgegaan van mogelijke archeologische resten die samenhangen met prehistorische bewoning op eventuele dekzandkoppen en met de ligging binnen de oude stadskern van IJlst.

Door De Steekproef zijn in het plangebied zeven gutsboringen gezet in één raai die zowel de locatie van de geplande insteekhaven beslaat als de locatie van de voorgenomen aanbouw aan de bestaande woning.

Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied uit getijde-afzettingen bestaat die plaatselijk bovenin enigszins venig zijn. Op het westelijke deel van het plangebied heeft een diepe depressie gelegen die intentioneel is opgevuld met klei vermengd met negentiende eeuws puin. Het betreft hier de vulling van de voormalige insteekhaven zoals deze is aangegeven op de kadasterkaart uit 1811-1832. Hernieuwde aanleg van een (half zo lange) insteekhaven op deze zelfde locatie zal derhalve niet tot aantasting van archeologische waarden leiden. Voor dit deel van het plangebied geven de resultaten van het onderzoek derhalve geen aanleiding tot het adviseren van beschermende en/of beperkende maatregelen of van archeologisch vervolgonderzoek.

Op het oostelijke deel van het plangebied dat binnen de zone ligt waarvoor *Streven naar behoud* geldt, is onder een 0,7 tot ruim één meter dik ophogingspakket dat in de twintigste eeuw is ontstaan, een ophogingspakket aangetroffen dat deels uit slooppuin lijkt te bestaan van de bebouwing die hier in de zeventiende eeuw heeft gestaan. Hieronder liggen uit klei bestaande ophogingspakketten. Om de aangetroffen archeologische verschijnselen op hun juiste waarde te kunnen schatten, is een proefsleuvenonderzoek nodig. Een dergelijk onderzoek is echter pas noodzakelijk indien in het plangebied graafwerkzaamheden worden uitgevoerd die dieper reiken dan 0,2 meter beneden NAP. Dit zal niet het geval zijn zolang de geplande aanbouw niet wordt onderkelderd. Om invulling te geven aan het *Streven naar behoud* verdient het aanbeveling om archeologievriendelijk te bouwen door de bodemverstoring beneden 0,2 meter beneden NAP te beperken tot de penetratie door funderingspalen. Naar verwachting zal het deel van de vondstlagen dat hierdoor verloren gaat, beperkt blijven tot minder dan 5 procent. Het is echter aan de gemeente Súdwest Fryslân om te beoordelen of zij hiermee akkoord gaat.

Figuur 1. IJlst, Egracht 43. Het plangebied ligt binnen de rode ovaal (Bron: ANWB, 2004. *Topografische Atlas Nederland 1:25000*. ANWB bv, Den Haag.)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de familie Van Walraven is door De Steekproef bv de locatie Eegracht 43 onderzocht in de oude stadskern van IJlst (Figuur 1). Het onderzoek was gericht op de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen aanleg van een insteekhaventje en de uitbouw van de bestaande woning op het plangebied.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek door middel van boringen.

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied aan de hand van beschikbare fysisch geografische, archeologische en historisch geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst.

Het doel van het karterend veldonderzoek is het vaststellen van de mate van gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid hierin van archeologische waarden. Hierbij wordt gekeken naar de bodemopbouw en de mate waarin deze intact is en naar het voorkomen van archeologische indicatoren, zoals bewerkt en verbrand vuursteen, aardewerk, bouw materiaal, bot en houtskool.

Figuur 2. IJlst, Eegracht 43. Het plangebied gezien vanuit het noordoosten in zuidwestelijke richting.

1.2 Locatie en administratieve gegevens

Het plangebied ligt binnen de historische kern van IJlst, aan de Eegracht 43. De hoogte van het onderzoeksgebied ligt rond 0,5 meter boven NAP. Het plangebied was ten tijde van het onderzoek in gebruik als tuin en terras.

Tabel 1. IJlst, Eegracht 43. Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied.

Provincie	Friesland
Gemeente	Súdwest Fryslân
Plaats	IJlst
Toponiem	Eegracht 43
Coördinaten hoekpunten	170,871/558,005; 170,881/557,987; 170,819/557,961; 170,811/557,979
Bevoegd gezag	Gemeente Súdwest Fryslân
Opdrachtgever	Fam. Van Walraven
ARCHIS CIS-code	51287
ISSNnr.	1871 - 269X
Steekproef projectcode	2012-04/04Z
Geomorfologische context	Vlakte van getijde-afzettingen
NAP hoogte maaiveld	Rond 0,5 m +NAP
maximale diepte onderzoek	3 m min maaiveld
Uitvoering van het veldwerk	31-03-12
Beheer en plaats documentatie	De Steekproef bv, Provincie Friesland en E-depot RCE

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van de volgende bronnen (Tabel 2).

Tabel 2: IJlst, Eegracht 43. Geraadpleegde literatuur, bronnen en kaarten.

ANWB, 2004. *Topografische Atlas Friesland 1:25000*. ANWB bv, Den Haag.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE) www.fryslan.nl

Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.2. College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl).

Schotanus, C. 1664. *Beschrijvinge van de Heerlyckheydt van Frieslandt. Facsimile-uitgave 1978*. De Tille bv Leeuwarden/Theatrum Orbis Terrarum bv Amsterdam.

Stichting voor Bodemkartering, 1962. *Bodemkaart van Nederland 1:50000. Blad 15 Oost (gedeeltelijk) Sneek - 10 Oost Sneek*. StiBoKa, Wageningen.

Stichting voor Bodemkartering, 1982. *Geomorfologische van Nederland 1:50000. Blad 15 Oost*. StiBoKa, Wageningen.

12 Provinciën 2006/2007. *Atlas van Topografische Kaarten. Nederland 1955-1965*. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Uitgeverij Nieuwland, 2006. *Grote Historische Topografische Atlas ±1926-1934. Fryslân 1 : 25 000*. Uitgeverij Nieuwland, Tilburg.

Uitgeverij 12 Provinciën, 2005. *Luchtfoto-Atlas Fryslân. Schaal 1:14000*. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. *De Atlas van Huguenin: Militair-topografische Kaarten van Noord-Nederland 1819-1829*. Heveskes Uitgevers, Groningen/Veendam.

Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. *Grote Historische Atlas van Nederland deel 2: Noord-Nederland 1851-1855, schaal 1:50000*. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1992. *Grote Historische Provincie Atlas 1:25000. Friesland 1853-1856*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.

www.hisgis.nl

www.tresoar.nl

www.watwaswaar.nl

2.2 Resultaten bureauonderzoek

De ondergrond van het plangebied bestaat uit grondmorenewelvingen die de Formatie van Drenthe vormen. De ondergrond is hier keileem waarover in het laat-pleistoceen een laag dekzand is afgezet. Dit dekzand heeft een welvend reliëf en bestaat uit lemig, fijn zand waarin oorspronkelijk podzolbodems zijn gevormd.

Door de zeespiegelstijging vanaf het begin van het Holoceen kon door de hieraan gerelateerde stijging van de grondwaterspiegel grootschalige veengroei plaatsvinden binnen de lager gelegen delen van het dekzandlandschap. Door de voortgaande zeespiegelstijging is het plangebied uiteindelijk binnen een getijde-afzettingsvlakte komen te liggen waarop klei is afgezet. In deze klei zijn drechtvaaggronden tot ontwikkeling gekomen (classificatie bodemkaart Mv41 C met grondwatertrap II: gemiddeld hoogste grondwaterstand minder dan 40 centimeter beneden maaiveld en gemiddeld laagste grondwaterstand tussen 50 en 80 centimeter beneden maaiveld).

Het plangebied ligt binnen de historische kern van IJlst (monument 10150) met daarin een aantal archeologische waarnemingen die vondsten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd betreffen. Het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geeft in de nabijheid van het plangebied de ligging van de archeologische waarneming 45313 en 44387 aan. De waarneming 45313 ligt ongeveer honderd meter ten noorden van het plangebied en betreft de resultaten van een in 2001 door Grontmij verricht booronderzoek. Hierbij zijn op en rond het fabrieksterrein van Nooitgedacht twintig boringen gezet waarin een ophogingspakket is aangetroffen van 15 tot 170 centimeter dikte dat vermoedelijk in eerste aanleg uit de 13e eeuw stamt. De waarneming 44378 ligt ongeveer vijftig meter ten zuiden van het plangebied en betreft de vondst van funderingsresten van kloostermoppen uit de 14e/15e eeuw en van funderingsresten van gele baksteen uit de 17e/18e eeuw. Deze waarnemingen zijn gedaan op het terrein van de huidige kerk. Op de plaats van de huidige in 1830 gebouwde kerk bevond zich voor 1830 een koemarkt. Deze koemarkt is duidelijk afgebeeld op de kaart van Schotanus van IJlst uit 1664 (zie Figuur 4). In 1830 is hier de Hervormde kerk gebouwd. Deze is in 1868 uitgebreid met een dwarsbeuk. De kerk verving de in verval geraakte Sint Mauritiuskerk die behoorde bij het Sint Maria-klooster der Karmalieten. Die kerk en het klooster zijn waarschijnlijk gebouwd in de 14e eeuw en stonden op de huidige begraafplaats aan de Galamagracht te IJlst. Ongeveer gelijktijdig met de kerk is een pastorie gebouwd (zie Figuur 3). Deze stond op de plaats van het huidige pand aan de Eeagracht 43 en is halverwege de twintigste eeuw gesloopt.

Figuur 3. IJlst, Eegracht 43. Ansichtkaart van IJlst met daarop de Sint Mauritiuskerk en de pastorie (het gebouw rechtsonder met de vier schoorstenen) die tot halverwege de twintigste eeuw op de locatie stond van het huidige pand op de Eegracht 43.

Figuur 4 toont de kaart van IJlst van Schotanus uit 1664, een uitsnede uit de kadasterkaart uit de periode 1811-1832 en een uitsnede uit de topografische kaart uit 1930. De kaart uit 1664 laat rechts van het plangebied de Koemarkt zien. Het plangebied bestaat dan uit tuin achter een rijtje huizen. Achterop deze tuin (aan de waterkant), staat geen bebouwing aangegeven. Op de kadasterkaart uit 1811-1832 is te zien dat op dat moment een insteekhaventje aanwezig was op de locatie waarop ook nu een dergelijk haventje is gepland. De kaart uit 1930 toont de situatie met de in de negentiende eeuw gebouwde pastorie (zie ook Figuur 3). Ook op deze kaart is aan de waterkant geen bebouwing aangegeven.

Figuur 4. IJlst, Egracht 43. Uitsneden uit de kaart van Schotanus uit 1664 (boven), uit een interpretatie van de kadasterkaart uit 1811-1832 (linksonder) en uit de topografische kaart uit 1930 (rechtsonder).

2.3 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Volgens de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) geldt voor het plangebied voor de periode steentijd - bronstijd advies voor karterend onderzoek 3. In gebieden waarvoor dit advies geldt kunnen op enige diepte archeologische lagen uit de steentijd liggen die zijn afgedekt door een veen- of kleidek. Door deze afdekking kunnen deze van goede kwaliteit zijn. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5000 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal drie boringen per hectare worden gezet, met een minimum van drie boringen voor gebieden kleiner dan een hectare. De resultaten van een dergelijk karterend booronderzoek kunnen inzicht geven in de aanwezigheid en diepte van een eventueel aanwezige podzolbodem, waarin zich archeologisch resten kunnen bevinden. Het booronderzoek dient vooral gericht te zijn op de vaststelling of een podzolbodem aanwezig is. Indien dit het geval is, dient het boorgrind verdicht te worden tot zes boringen per hectare.

Voor resten uit de middeleeuwen geldt voor de westelijke helft van het plangebied advies voor karterend onderzoek 1. In gebieden waarvoor dit advies geldt kunnen archeologische resten aanwezig zijn uit de periode midden-bronstijd – vroege middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er resten van huisterpjes uit deze tijd in het plangebied kunnen liggen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5000 m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroeg-middeleeuwse (veen)ontginningen. Voor de oostelijke helft van het plangebied geldt in verband met de ligging binnen de historische kern van IJlst dat gestreefd moet worden naar behoud van archeologische waarden. Het zal met name resten betreffen die onderdeel uitmaken van de bewoning langs de Eegracht in de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Het kan hierbij zowel gaan om funderingsresten als om ophogings-(terp)pakketten.

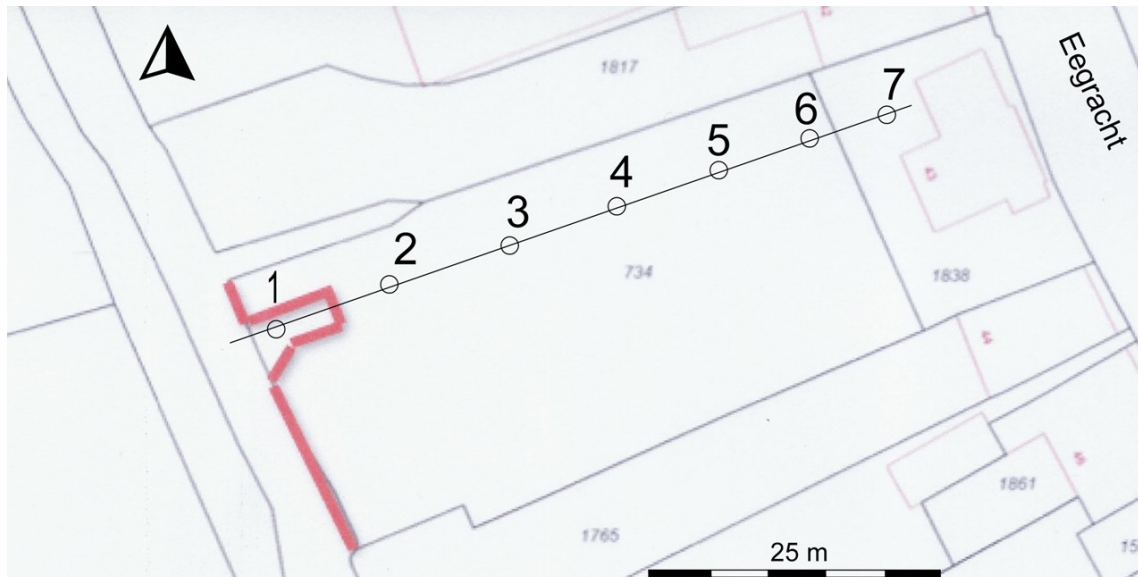
3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak

Rekening houdend met in het plangebied aanwezige bebouwing is zoveel mogelijk getracht om in een raai te boren die over het gehele plangebied loopt van de locatie waarop een uitbouw van de huidige woning gepland is tot de locatie waarop een insteekhaventje zal worden gegraven. De afstanden tussen de boringen variëren van 7,5 tot 10 meter.

Voor het booronderzoek is gebruik gemaakt van een guts met een diameter van drie centimeter. Drie boringen zijn doorgezet tot een diepte van drie meter beneden het maaiveld.

De ligging van de boorpunten is afgebeeld op Figuur 5. De boringen zijn weergegeven in de boorprofielen in Figuur 6.

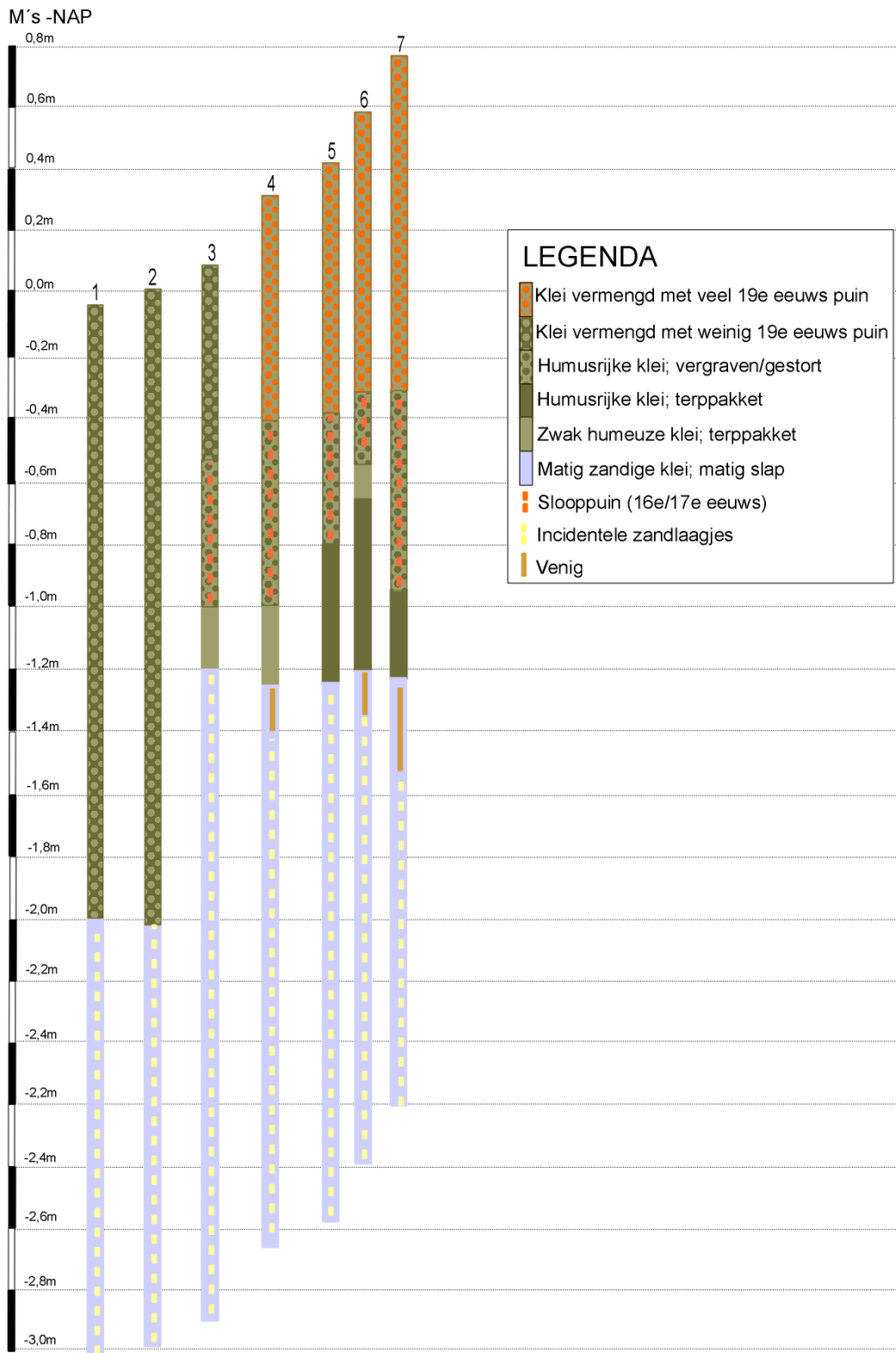
Figuur 5. IJlst, Eegracht 43. Boorpuntenkaart. De locatie van de geplande insteekhaventje wordt aangegeven door de rode lijn rond boorpunt 1. De voorgenomen aanbouw van de bestaande woning zal plaats vinden aan de noordzijde van de boorpunten 6 en 7. (Bron: aangeleverde kaart door Fam. Van Walraven)

3.2 Bodem, reliëf en archeologie

De hoogte van het maaiveld in het plangebied loopt af van ongeveer een meter boven NAP rond boorpunt 7 tot net iets onder NAP rond boorpunt 1. Ten noorden van de boringen 5 en 6 staat bestaande bebouwing in de vorm van een schuur en een garage. Ten noorden van boring 7 ligt een put of kelder met een betonnen dak.

Bovenin alle boringen is een dik pakket aangetroffen dat bestaat uit gestorte grond (klei en zand) dat is vermengd met negentiende eeuwse slooppuin. De hoeveelheid puin hierin is het grootst in de nabij de huidige bebouwing gezette boringen 4 tot en met 7. Het gaat hier vrijwel zeker om een pakket dat is ontstaan tijdens en direct na de sloop van de negentiende eeuwse pastorie. In de boringen 1 en 2 bevat dit pakket nauwelijks nog slooppuin. In deze beide boringen loopt de gestorte grond door tot een diepte van ongeveer twee meter beneden het maaiveld. Het ligt voor de hand dat het hier de intentionele vulling betreft van de insteekhaven die op deze locatie is aangegeven op de kadasterkaart uit de periode 1811-1832. Deze insteekhaven liep tenminste door tot en met boorpunt 2 en was daarmee ongeveer tweemaal zo lang als de geplande nieuwe insteekhaven. De bovenste tachtig centimeter ter plaatse van boorpunt 3 bestaat uit hetzelfde soort (gestorte) grond als bovenin de boringen 1 en 2 is aangetroffen. De klei bovenin de boringen 4 tot en met 7 is aanmerkelijk rijker aan slooppuin. Hieronder bevond zich in deze boringen een pakket vergraven klei dat deels uit brokken humusrijke klei bestaat en deels uit brokken zwak humeuze klei. Hiertussen komen brokjes kalkmortel, houtskool en tamelijk zacht oranje baksteenpuin voor. Het lijkt hier om de resten van een oudere sloopfase te gaan. Mogelijk is dit pakket ontstaan tijdens en direct na de sloop van de bebouwing die op de kaart van Schotanus uit 1664 staat aangegeven. Hieronder is in de boringen 3, 4 en 6 een enkele decimeters dik pakket zwak humeuze klei aanwezig met daarin een enkele spikkel houtskool. In boring 6 ligt dergelijke klei bovenop een onmiskenbaar ophogingspakket dat uit humusrijke klei bestaat met daarin houtskool en houtfragmentjes. Zo'n pakket is ook in de boringen 5 en 7 aangetroffen. De ligging hierbovenop in boring 6 van zwak humeuze klei vormt een sterke aanwijzing dat ook deze zwak humeuze klei een ophogingspakket vormt.

Onderin alle boringen is matig slappe, zwak zandige, ongeoxideerde klei gevonden waarin hier en daar een dun zandlaagje voorkomt. Deze getijdeafzettingen lopen door tot een diepte van tenminste drie meter beneden het maaiveld. In de boringen 4, 6 en 7 is deze klei bovenin enigszins venig. Binnen drie meter beneden het maaiveld is in geen van de boringen dekzand aangetroffen.

Figuur 6. IJlst, Eegracht 43. Weergave van de resultaten van het booronderzoek in de vorm van boorprofielen.

4. Conclusies en Advies

In het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel is uitgegaan van de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten die samenhangen met prehistorische bewoning op eventuele dekzandkoppen en met de ligging binnen de oude stadskern van IJlst.

Door De Steekproef zijn in het plangebied zeven gutsboringen gezet in één raai die zowel de locatie van de geplande insteekhaven beslaat als de locatie van de voorgenomen aanbouw aan de bestaande woning.

Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied uit getijde-afzettingen bestaat die plaatselijk bovenin enigszins venig zijn. Op het westelijke deel van het plangebied heeft een diepe depressie gelegen die intentioneel is opgevuld met klei vermengd met negentiende eeuwse puin. Het betreft hier de vulling van de voormalige insteekhaven zoals deze is aangegeven op de kadasterkaart uit 1811-1832. Hernieuwde aanleg van een (half zo lange) insteekhaven op deze zelfde locatie zal derhalve niet tot aantasting van archeologische waarden leiden. Voor dit deel van het plangebied geven de resultaten van het onderzoek derhalve geen aanleiding tot het adviseren van beschermende en/of beperkende maatregelen of van archeologisch vervolgonderzoek.

Op het oostelijke deel van het plangebied dat binnen de zone ligt waarvoor *Streven naar behoud* geldt, is onder een 0,7 tot ruim één meter dik ophogingspakket dat in de twintigste eeuw is ontstaan, een ophogingspakket aangetroffen dat deels uit slooppuin lijkt te bestaan van de bebouwing die hier in de zeventiende eeuw heeft gestaan. Hieronder liggen uit klei bestaande ophogingspakketten. Vooral nog moet er van worden uitgegaan dat zowel de laag met het slooppuin van de zeventiende eeuwse bebouwing als de hieronder gelegen ophogingspakketten belangrijke informatie kunnen bevatten over de geschiedenis van IJlst in de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Om de aangetroffen archeologische verschijnselen op hun juiste waarde te kunnen schatten, is een proefsleuvenonderzoek nodig. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een daartoe bevoegd bedrijf volgens een speciaal daartoe op te stellen Programma van Eisen (PvE). Een dergelijk onderzoek is echter pas noodzakelijk indien in het plangebied graafwerkzaamheden worden uitgevoerd die dieper reiken dan 0,2 meter beneden NAP. Dit zal niet het geval zijn zolang de geplande aanbouw niet wordt onderkelderd. Om invulling te geven aan het *Streven naar behoud* verdient het aanbeveling om archeologievriendelijk te bouwen door de bodemverstoring beneden 0,2 meter beneden NAP te beperken tot de penetratie door funderingspalen. Naar verwachting zal het deel van de vondstlagen dat hierdoor verloren gaat, beperkt blijven tot minder dan 5 procent. Het is echter aan de gemeente Súdwest Fryslân om te beoordelen of zij hiermee akkoord gaat.

Wij wijzen er verder op dat in alle gevallen geldt dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Súdwest Fryslân conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder.

Appendix I

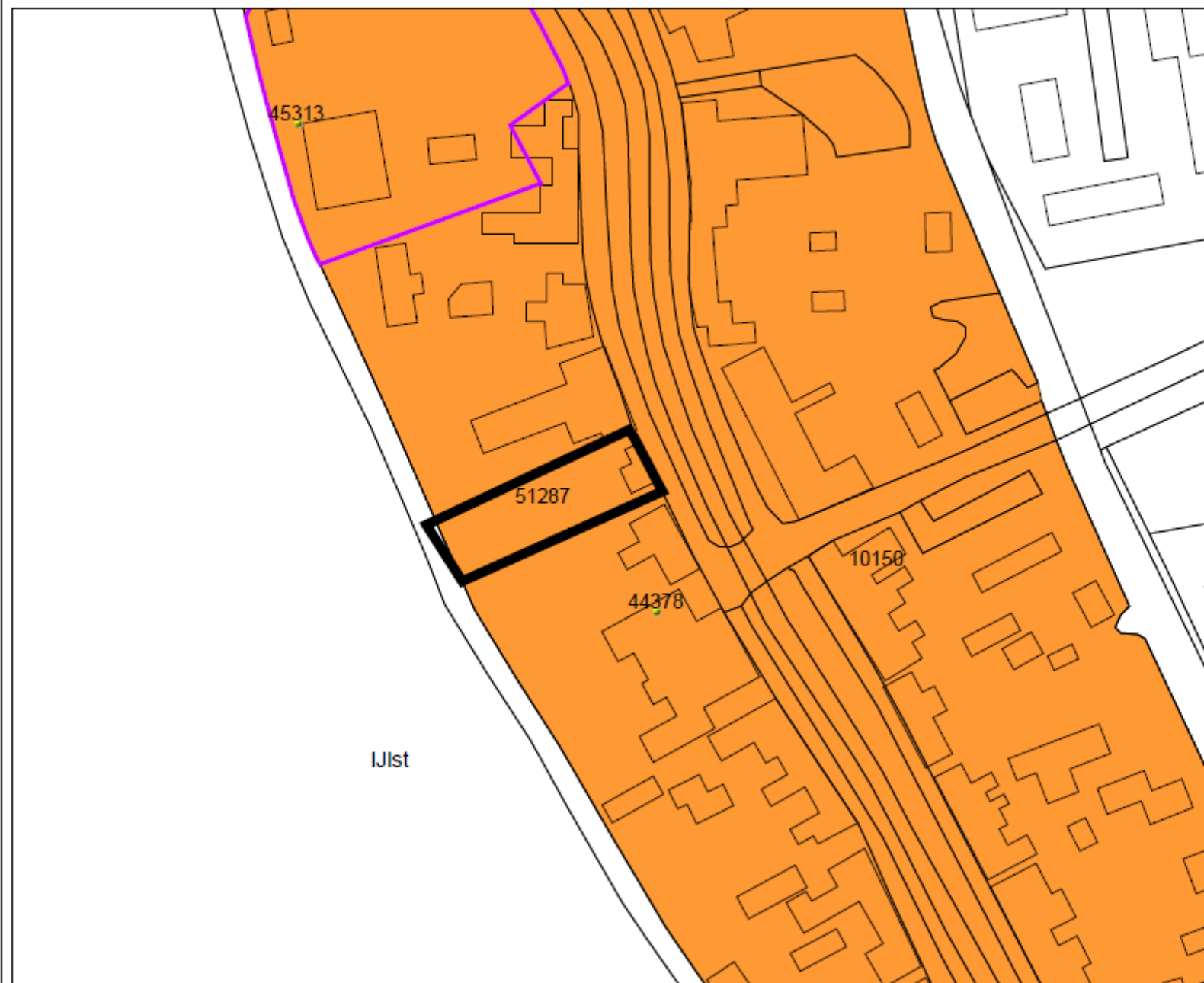
IJst, Eegracht Archeologische periodes

<i>paleolithicum:</i>	<i>tot 8.800 vC</i>	<i>ijzertijd:</i>	<i>800 - 12 vC</i>
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	<i>Romeinse tijd:</i>	<i>12 vC - 450 nC</i>
		Romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
<i>mesolithicum:</i>	<i>8.800 - 4.900 vC</i>	Romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	Romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	Romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	Romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		Romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
<i>neolithicum:</i>	<i>5.300 - 2.000 vC</i>	Romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	Romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	Romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	<i>middeleeuwen:</i>	<i>450 - 1.500 nC</i>
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
<i>bronsijd:</i>	<i>2.000 - 800 vC</i>	middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronsijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronsijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
bronsijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	<i>nieuwe tijd:</i>	<i>1.500 - heden</i>
bronsijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronsijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 - heden

Appendix II - IJlst, Eegracht 43

bekende archeologische waarden

171049 / 558135

Legenda

- VONDSMELDINGEN
  - WAARNEMINGEN
  - ONDERZOEKSMELDINGEN
  - HUIZEN
  - TOP10 ((e)TDN)
  - PLAATSNAMEN
  - PLANGEBIED
- MONUMENTEN**
- archeologische waarde
  - hoge archeologische waarde
  - zeer hoge archeologische waarde
  - zeer hoge arch waarde, beschermd

N

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

170682 / 557836